

CİN SURESİ (10)

(...dünden devam)

Melikşâh'ın oğlu Sultan Sencer bir kadın kâhini Bağdad'dan Horasan'a getirtmiş, gelecekte sorular sorduğu bu kâhinenin söyledikleri aynen çıkmış. Kelâm ve felsefe ilimlerinde uzman bazı kimseler de bana bu kâhinenin haber verdiği birtakım gayb olaylarının, bütün ayrıntılarıyla çıktığını söylediler. Ebû'l-Berekât, Kitâbu't-Ta'bîr'de bu kadının durumunu anlatırken daha ileri giderek şöyle demiştir: 'Otuz yıl bunun halini araştırdım, muğayyebâta dair söylediklerinin aynen çıktığını anladım.' Ayrıca biz, bu hususu doğru ilham sâhiplerinde de görmekteyiz. Hattâ büyücülerde bile bulunabilir. Bazı yıldız falları gerçeğe aykırı ise de bazılarının gerçeğe uygun olduğunu da görebiliriz. İmdi biz, Kur'ân bu görülen şeylere aykırı şeyler söylüyor dersek, Kur'ân taşlanmağa maruz kalır. Öyle ise âyeti, bizim yaptığımız şekilde yorumlamak gerekir."

Şevkânî, Râzî'nin bu yorumunu zikrettikten sonra onu şöyle reddediyor: "Âyet, bütün muğayyebâtı kapsamıyor" sözü batıldır. Çünkü masdarın ve cins isminin izâfeti, genellik ifâde eder. Bunu usul imamları ve başkaları açıklamıştır. "Bu istisnâ, munkat'ı olabilir" sözü de sadece bir iddiâdır, Kur'ân üslûbuna aykırıdır, Şıkk ve Satîh hakkındaki sözlerine gelince bunlar, şeytanların kulak hırsızlığı yapıp, duydukları doğru bilgilere yalanlar da katarak kâhinlere attıkları zamanda yaşamışlardır. Sahîh hadis bunu gösterdiği gibi, "Ancak bir kapış kapan olursa onu da delici bir ışın izler." âyeti ve benzerleri bunu göstermektedir. Kehânetin durumu, şerîatta açıklanmıştır: Kehânet, şeytanların kulak hırsızlığı vasıtasıyla bazı gayb bilgileri alma yolu idi. Muhammed'in bi'setiyle şeytanlar bundan menedilmişlerdir. "Biz göğe dokunduk, onu, güçlü bekçilerle ve ışınlarla doldurulmuş bulduk. Ve biz onun, dinlemeğe mahsus olan oturma yerlerinde oturur(gayb haberlerini dinlemeğe çalışır)dık. Artık şimdi kim dinlemek istese, kendisini gözetleyen bir ışın bulur" demişlerdir. Kehânet meselesi, bulunduğu zamana mahsustur. O, bu umumu tahsis eden şeylerdendir (onun zamanı geçmiştir, artık bundan böyle kehânet yoktur). Bundan dolayı Râzî'nin kâhinlik hakkında söyledikleri, bu âyete uymaz. Kadın kâhin hakkında söyledikleri ise hurafedir, Bu konuda söylenenlerden bir kısmının doğru olduğu varsayılsa bile bu, *"Bu ümmet içerisinde muhaddesler (kendilerine ilham olunan kimseler) vardır. Ömer de onlardandır"* hadisinde haber verilen mülhem kişiler türündendir. Böylece o, âyetin umumunu tahsîs gibi olur, anlamını ortadan kaldırmaz.

(devamı yarın..)